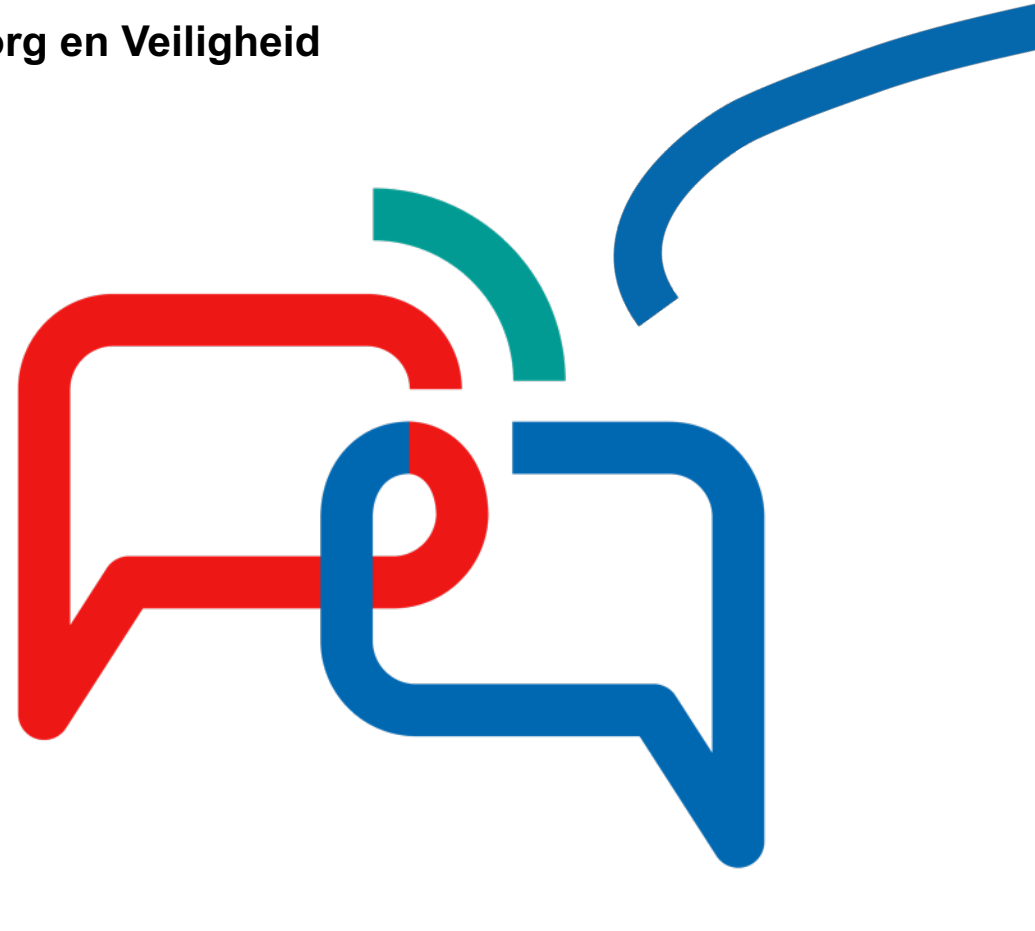

Slagbomen neer...

Conferentie 'Creatief met schaarste' - Kenniswerkplaats Zorg en Veiligheid

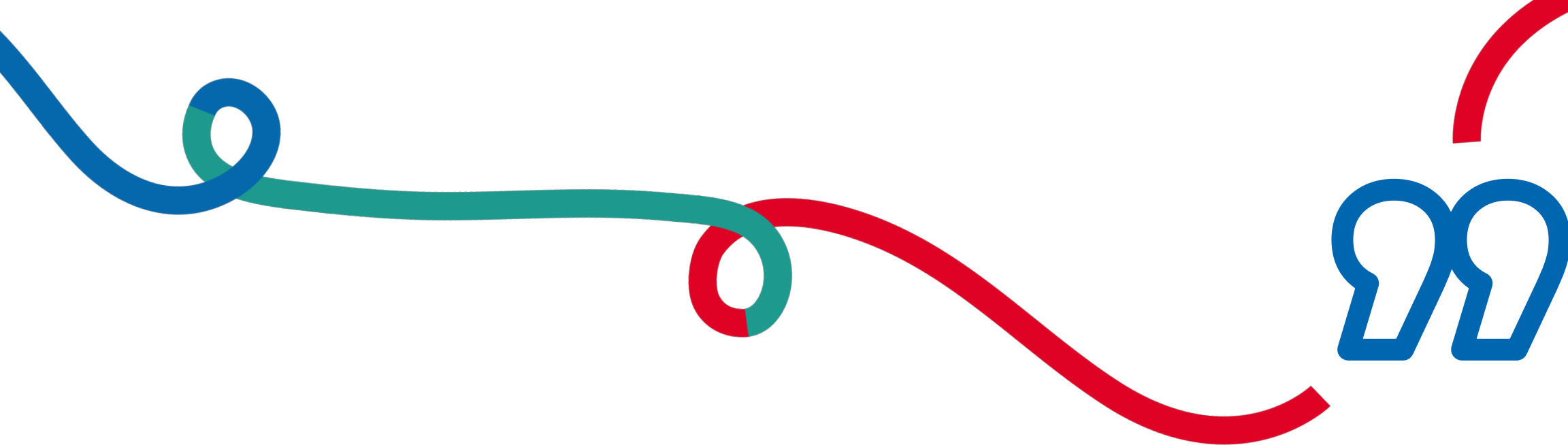
16 mei 2025

Martijn Simons (Platform Sociaal Domein) en Nadine
Lodder (Public Mediation)

Programma

- Introductie samenwerken in interafhankelijkheid
- Toelichting patroonanalyse
- In gesprek over patronen in de samenwerking

'We voeren steeds hetzelfde type
gesprek met elkaar.'

Samenwerken in interafhankelijkheid

In het publieke domein steeds meer ‘gedwongen netwerken’

- Partners met verschillende institutionele kaders en opdrachten werken samen rond één of meerdere opgaven.
- Geen hiërarchische structuur. Partners zijn gelijkwaardig.
- Samenwerking niet vrijwillig of intrinsiek maar politiek/ beleidsmatig gestuurd.
- Opdracht ambigu.

Voorbeelden van 'gedwongen netwerken'

- Wijkpartners rondom ondermijnende criminaliteit
- Partners die samenwerken aan veiligheid van kinderen en gezinnen
- Partners in een Zorg- en Veiligheidshuis
- Samenwerkingsverbanden rondom woningbouwopgave
- ...

Werken in interafhankelijkheid

- Partijen hebben niet per sé dezelfde doelen of belangen
- Partijen hebben elkaar nodig om eigen en gezamenlijke doelen te bereiken
- Vertrouwen en commitment is nodig
- Dit ontstaat door dingen samen te doen en elkaars onderliggende motieven, belangen en frames te (h)erkennen.

Samenwerking is niet eenvoudig

Elke organisatie is anders, met verschillende:

- Regels en organisatieculturen, belangen, opdrachten...

Elk persoon is anders, met verschillende:

- Stijlen, mandaten, posities...

Goede relatie en sfeer is belangrijk en helpt, maar is niet voldoende om samenwerking effectief te laten zijn!

Iedereen kijkt vanuit zijn eigen 'frame'

*“Het is toch helder/logisch wat
het probleem is en wat er moet
gebeuren? Waarom zien ze het
niet zoals ik?”*

Frames

- Denkramen op een bepaalde situatie
- Bepalen blik op het probleem en dus ook op de oplossing
- Nodig om te kunnen handelen
- Gebaseerd op gebeurtenissen/ervaringen uit het verleden; functie en omgeving; cultuur; opleiding etc.

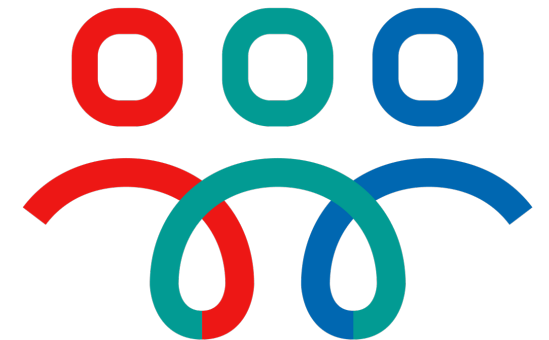
We kunnen niet zonder.. Maar ze zijn selectief!

Wat zien we vaak gebeuren?

- Op zoek naar 'de' oplossing
- Streven naar perfect afgestemde processen/doelstellingen
- Perfecte beheersing 'grensconflicten' of afbakengedrag (wie is waarvoor precies verantwoordelijk, wie doet precies wat?)
- Estafettespel (stokje doorgeven)

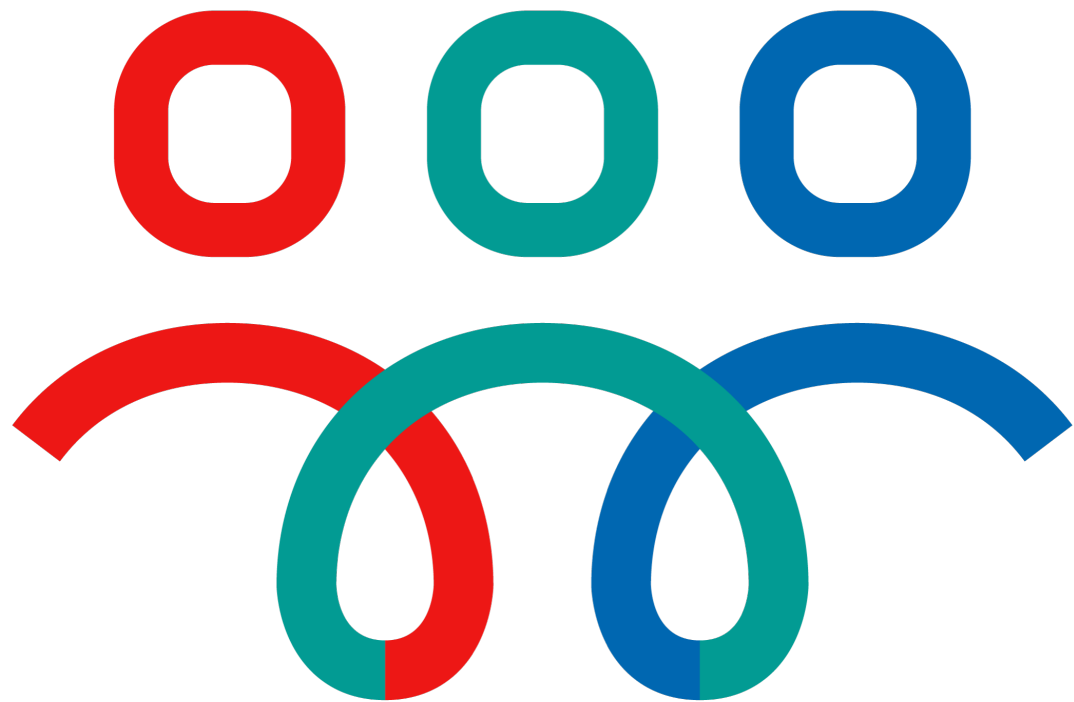
→ *Dit draagt bij aan belemmerende patronen in de samenwerking.*

- Op zoek naar waar en wanneer je elkaar nodig hebt
- Identificeren wat je gezamenlijke opgave is
- Vormgeven samenspel in plaats van taakafbakening
- Blijven leren en reflecteren, o.a. op onderliggende aannames

Niet alleen 't
waarom en
wat, maar ook
't hoe!

Patroonanalyse

Wat is het?

Patronen identificeren die de effectiviteit van de samenwerking of de inzet van partners belemmert.

Wanneer?

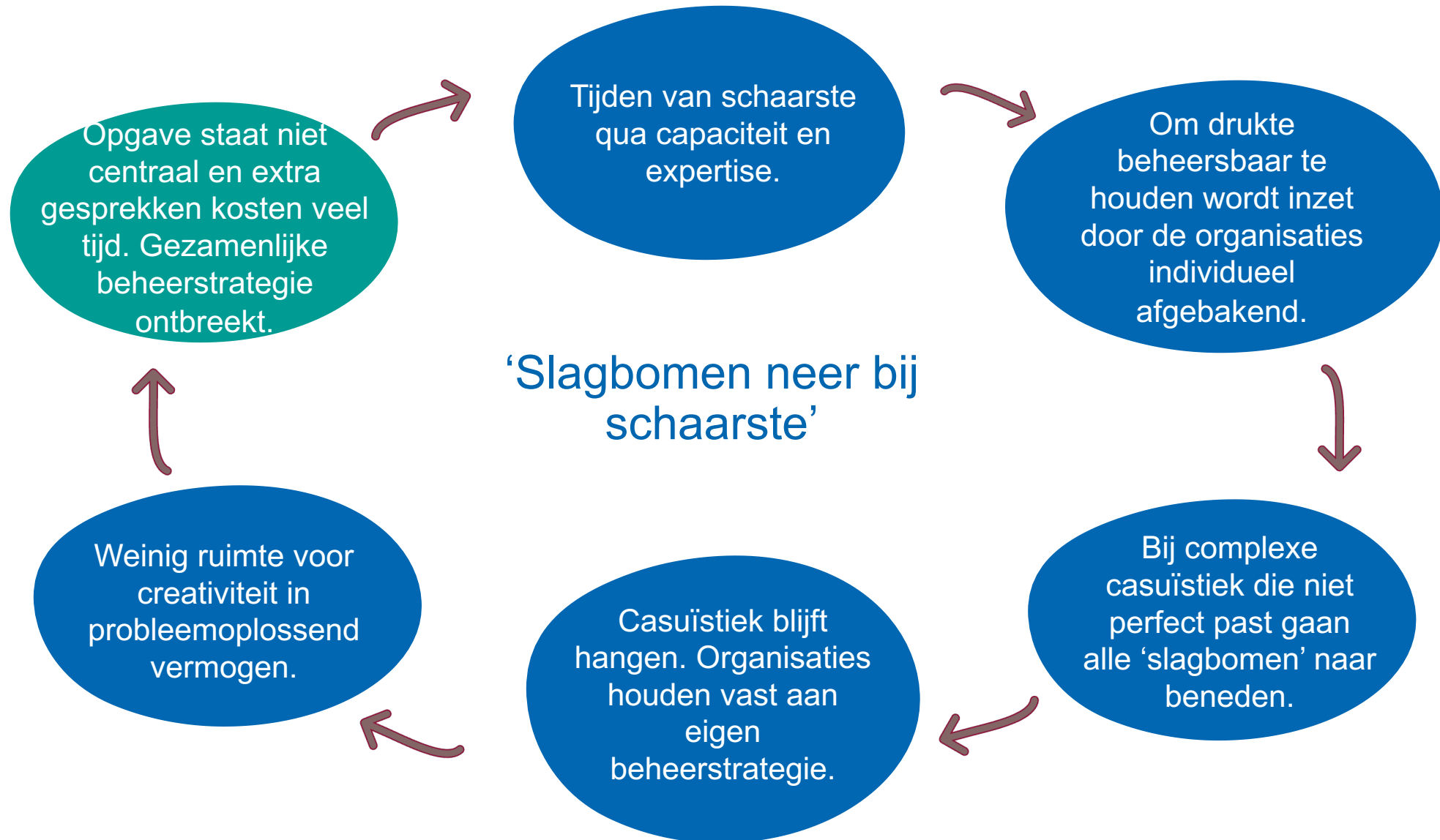
Veelal in context van samenwerking in ‘gedwongen netwerken’:

- Bij partners die steeds in hetzelfde type ongewilde situatie belanden
- Bij langdurige en hardnekkige problemen die zich blijven herhalen
- Wanneer ‘normale’ interventies (te) weinig uithalen

Wat levert het op?

- (Meta)taal om de samenwerking en inzet te bespreken op een ontschuldigende wijze
- Inzicht in de diverse perspectieven en interafhankelijkheden
- Ruimte voor betekenisgeving vanuit verschillende partners
- Inzicht in onverwachte en mogelijk ongewenste effecten van maatregelen, acties en interventies
- Identificeren van eerste stappen om belemmerende patronen te doorbreken

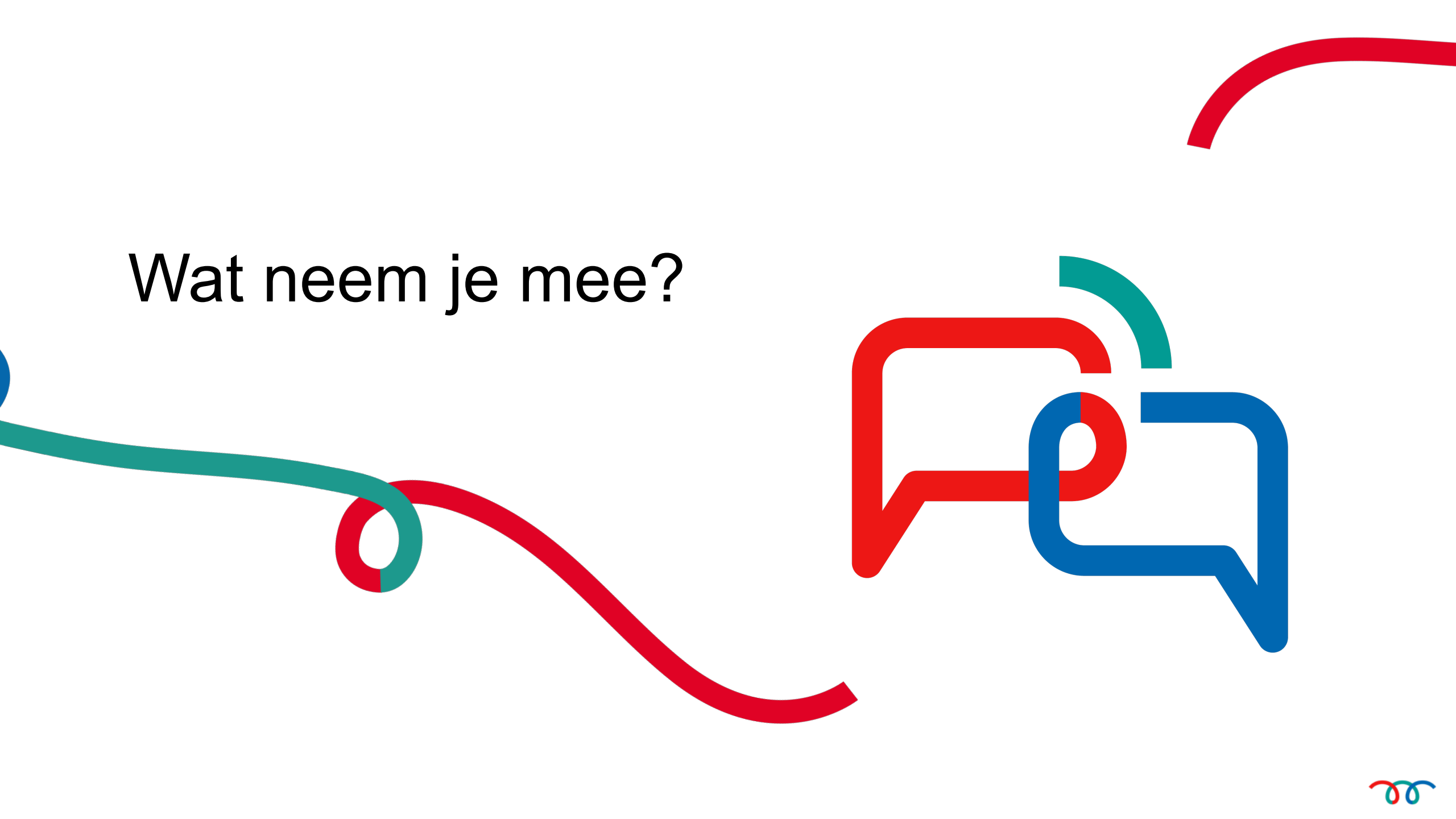
In gesprek

Ga per tafel in gesprek over een patronen (15 minuten):

- Selecteer met elkaar een patroon.
 - Vind je het patroon herkenbaar?
 - Draag jij of jouw organisatie (onbedoeld) bij aan het in stand houden van bepaalde patronen? En hoe dan?
 - Welk eerste stapje zie je om het patroon te doorbreken?
- Voor jezelf: heb je op dit moment situaties waarin het uitvoeren van een patroonanalyse helpend kan zijn?

Wat neem je mee?

Hoe dan?

- Patroon herkennen en bespreekbaar maken (metataal)
- Meervoudig kijken en perspectieven verrijken
- Op zoek naar interafhankelijkheid (wat en waar hebben we elkaar wel en niet nodig) i.p.v. sluitende aanpak
- Samen onderzoeken i.p.v. overtuigen (wat zou er gebeuren als..)
- Imperfectie verdragen in de complexiteit..

Handleiding patroonanalyse

[Thema's](#)

[Ondersteuning](#)

[Inspiratie](#)

[Agenda](#)

[Over ons](#)

Zoeken

[Regioadviseurs](#)

[Ondersteuning](#) > [Vergroten kennis en leervermogen](#) > [Leermethodieken](#)

Leermethodieken

Wij versterken het leervermogen van professionals door praktische methodieken zoals casusevaluaties, patroonanalyses en effectieve leerbijeenkomsten.

Vragen? Neem contact met ons op

www.platform-sociaaldomein.nl

Martijn.simons@vng.nl

